

Selvportræt af Hunæus (Døveforening af 1866).

Andreas Herman Hunæus (1814-1866) er en af de mest berømte døve kunstnere i Danmark. Han blev især berømt for 2 malerier: Store Bededagsaften på Volden (1862) og Prinsesse Dagmar (1866), men da han også var en yndet portrætmaler af det bedre borgerskab var han rigtig godt kendt i datidens Danmark.

Han var født d. 8. december 1814 i Kolding, og da han tilsyneladende var født døv kom han til Det kgl. Døvstumme-Institut i København i 1823, hvorfra han blev konfirmeret d. 24. maj 1830. Umiddelbart efter tog han ophold i forældrenes hjem i Østergade nr. 18 i København.

Johanne Louise Heiberg (1812-1890)
Maleri fra 1836. Johanne Louise Heiberg havde spillet den døvstumme ved Det kgl. Teaters opførelse af Den Døvstumme i 1828. Hun havde besøgt Døvstumme-Institutet i Stormgade for at lære tegnsprog til brug i forestillingen og Hunæus må givet have set og talt med hende der. (Teatermuseet)

Jana Woydemann (1786-1868), mor til Andreas Herman Hunæus.

Portrættet er nok fra begyndelsen af 1830'erne. Portrættet er erhvervet af Døvehistorisk Selskab ved en auktion hos Bruun Rasmussen februar 2003, og hænger nu i Selskabets udstillingslokale.

På Institutet havde han lært skrædderfaget, men han havde mere lyst til at blive maler, og tilskyndet af sin far begyndte han straks at male. Og i 1831 begyndte han at gå til undervisning på Kunstakademiet, hvor han var fra 1831-1834 og blev undervist af professor J. L. Lund. I 1841 fik han Kunstakademiets lille sølvmedalje.

Om Hunæus kunstneriske evner skriver Weilbachs kunstnerleksikon: "Eftertiden har valgt at placere Hunæus blandt de ukendte guldaldermalere, men han var en af sin samtids mest benyttede portrætmalere med en vidtspændende kundekreds.

Helt leve af portrætmaleriet kunne Hunæus ikke, så derfor var han i perioden 1843-1847 tillige tegnelærer på Det kgl. Døvstummeinstitut i København. Hans selvportræt er fra 1844 og viser muligvis hans værelse på Institutet. (Frederiksborgmuseet)

Prinsesse Dagmar. Maleriet blev færdigt i 1866 kort før Dagmar rejste til Rusland for at blive kejserinde af Rusland under navnet Maria Feodorovna, og kort før Hunæus døde, nedbrudt efter at have mistet sin elskede hustru året før.

Mens Dagmar sad model, lærte hun tegnsprog og håndalfabet af Hunæus' døtre. Hendes interesse for døve var vakt og i 1898 oprettede hun en institution i Skt. Petersborg, med skole, asyl for ældre døve, værksteder for voksne døve og til uddannelse af døvelærere. (Amalienborg).

Populariteten skyldtes især kunstnerens evne til at levere den ønskede portrætlighed, der i de bedste eksempler kombineres med en fin fornemmelse for den individuelle karaktertegnning.

Den rammende karaktertegnning er også det bærende element i kunstnerens mest kendte billede: På Københavns Vold Aftenen før Store Bededag, en af periodens relativt sjældne skildringer af borgerligt folkeliv med kendte og ukendte københavnere i Hunæus' anekdotiske og meget frie iscenesættelse"

I 1847 blev Hunæus lykkeligt gift med Thora Garbrecht. Hendes død i 1865 ramte Hunæus så hårdt, at han allerede året efter selv gik bort kun 52 år gammel.

Af andre kendte malerier er Dansende Bønder i Valby, En Konfirmation i Lyngby Kirke og Borgervæbning paa Amalienborg. Frem til sin død udstillede Hunæus næsten hvert år på Charlottenborg. Ved udstillingen i forbindelse med afholdelse af 1. Nordiske Døvstummekongres i 1907 var der udstillet ikke mindre end 70 malerier.

Hunæus' malerier kan i dag ses på Bornholms Kunstmuseum, Museet på Koldinghus, Københavns Bymuseum og Statens Museum for Kunst

Paa Københavns Vold, Aftenen før Store Bededag vakte både stor begejstring og stor opstandelse. Begejstring fordi det var et motiv alle københavnere kendte til, nemlig at gå tur på volden. Dengang gik man ved Vester-vold, i dag går man på Kastellet's volde. Og så var der flere personer man kunne nikke genkendende til. Til venstre i billedet har vi blandt andet arveprins Ferdinand med sin arveprinsesse Caroline og i midten forfatteren Christian Winther. Og Hunæus' børn ser ud til at arte sig vel. Det gør damen med hunden imidlertid ikke. Wilhelmine Richter går nemlig ikke tur med sin mand, J. G. Richter, men derimod med grosserer F. Ph.V.Philipsen. Hr. Richter blev så fortørnet over denne afsløring, at han købte maleriet ved Hunæus' dødsbo. Siden er det kommet til Københavns Bymuseum.

Døvehistorisk Selskab

jwr 101003

HUNÆUS